

18.04.2017 • Leestijd 4 minuten

Vandaag publiceren we een onderzoek waaruit blijkt dat de uitstoot van methaan in Nederland veel hoger ligt dan de officiële rapportages melden. Dat betekent dat Nederland nog véél meer moet doen om de klimaatdoelen uit het Verdrag van Parijs te halen.

Den Haag moet in actie komen tegen de uitstoot van het gevaarlijke broeikasgas methaan

*Correspondent
Klimaat &
Energie*

De meetmast, volgehangen met apparatuur om methaangas te meten, in het weiland bij het dorpje Cabauw. Foto's: Nick van Tiem (voor De Correspondent)

De uitstoot van het gevaarlijke broeikasgas methaan ligt in Nederland structureel hoger dan officieel wordt gemeld. Dat blijkt uit metingen in het veld waarover wij vandaag een uitgebreid onderzoeksverhaal publiceren.

In de klimaatdiscussie gaat het meestal over CO₂, maar methaan is op de korte termijn een veel sterker broeikasgas. Het zit in koeien- en geitenadem, stijgt op uit afvalplaatsen en sloten en lekt weg uit boorputten en gasleidingen.

Het verdient daarom minstens evenveel aandacht als CO₂ bij het beperken van de opwarming van de aarde. Maar vrijwel alle inspanningen van de overheid richten zich op het beperken van de CO₂-uitstoot. Over methaan is vooral een succesverhaal bekend: de uitstoot zou al jaren dalen.

Waarom onze beperkte kennis over methaan zo zorgwekkend is

In werkelijkheid weten we niet goed hoe het ervoor staat met de uitstoot van methaan, omdat:

- 1 De rapportages over de uitstoot van methaan zijn gebaseerd op modelberekeningen, niet op werkelijke metingen;
- 2 Die modelberekeningen voor een deel zijn gebaseerd op nattevingerwerk en op oncontroleerbare claims uit de industrie;
- 3 De overheid maar mondjesmaat investeert in het daadwerkelijke meten van de methaanuitstoot.

De onderzoekers die de werkelijke methaanuitstoot meten kampen structureel met te lage budgetten. De overheidsfinanciering voor de cruciale metingen droogde eerder dit jaar zelfs helemaal op, waardoor er tijdelijk geen data konden worden verzameld over de methaanuitstoot in ons land.

Uit de metingen die er wél zijn, blijkt dat de uitstoot veel hoger ligt dan officieel wordt gerapporteerd. Een Europese studie, gebaseerd op tien meetmasten waaronder die in Cabauw, laat zien dat de methaanuitstoot tussen een kwart en een half keer hoger is dan op grond van de huidige schattingen wordt verwacht.

Hoe kan dit?

- 1 Een verklaring die in een nog te publiceren studie wordt geopperd, is dat de uitstoot uit veenweides, plassen en sloten veel hoger ligt dan tot nu toe werd geschat;
- 2 Een tweede verklaring is dat industriële bedrijven en de gasector meer methaan uitstoten dan ze officieel melden.

De officiële rapportages van de Nederlandse overheid zijn uiteindelijk terug te voeren op cijfers die bedrijven zoals Shell zelf verzamelen. De manier waarop die cijfers komen, is intransparant en zelfs voor de inspectie niet goed controleerbaar. Het enige wat wordt gecheckt is de rekenmethode en de boekhouding, niet wat er werkelijk de lucht in gaat.

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu laat in een reactie weten dat 'nog wordt onderzocht welke bronnen de oorzaak zijn van de hogere uitstoot.' En op aandringen van onderzoekers van het Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN) worden binnenkort nieuwe afspraken met de overheid gemaakt om de metingen voort te zetten.

'Als je wilt dat instanties als ECN met heel gedegen cijfers komen, dan moeten ze hun berekeningen kunnen staven met metingen,' zegt Groenlinks-Kamerlid Liesbeth van Tongeren, die zich hier in de Tweede Kamer voor zal inspannen.

'Het is ondoenlijk om overal en altijd te meten,' zegt Joris Wijnhoven van Greenpeace in een reactie. 'Maar dat verplicht je wel om de modelberekeningen te valideren met metingen. Als je meer methaan meet dan je op basis van de modellen mag veronderstellen, dan kun je niet stil blijven zitten. Je moet precies weten waar de broeikasgassen

vandaan komen.'

Wat betekent dit voor het klimaatbeleid?

De hogere methaanuitstoot heeft enorme consequenties voor het Nederlandse klimaatbeleid. In de Nationale Energieverkenning 2016 werd trots gerapporteerd dat de Nederlandse uitstoot tussen 1990 en 2014 met 16 procent was gedaald. 'Deze daling is grotendeels toe te schrijven aan een daling van niet-CO₂ broeikasgassen,' rapporteerden de verantwoordelijke onderzoeksbureaus. Lees: methaan.

Ook de prognoses over de toekomstige uitstoot rekenen op een verdere afname van methaanuitstoot. Als de officiële rapportage naar boven wordt bijgesteld om recht te doen aan de metingen, zal de overheid extra aan de bak moeten om te voldoen aan de doelen van het klimaatverdrag van Parijs. Dat betekent een extra inspanning bovenop het voorgenomen beleid, dat tóch al onvoldoende was.

De staat moet de uitstoot in 2020 met 25 procent hebben teruggebracht ten opzichte van 1990 om te voldoen aan het vonnis van de rechter in de Klimaatzaak. In de Nationale Energieverkenning werd voorspeld dat de uitstoot in 2020 met 23 procent zou zijn gedaald.

Maar opnieuw geldt: als de uitstoot van methaan naar boven wordt bijgesteld, is aanvullend beleid nodig.

Het is 'niet verrassend, wel verontrustend' dat Nederland het in werkelijkheid minder goed doet dan in de papieren

werkelijkheid, zegt Marjan Minnesma van duurzame-actieorganisatie Urgenda. 'Op deze wijze zal klimaatverandering ons blijven verrassen: het gaat steeds sneller en we lopen achter de feiten aan. Ik hoop dat de overheid op basis van het nieuwe onderzoek beter gaat meten wat er echt uitgestoten wordt en het beleid aanscherpt.'

Hoe betrouwbaar zijn de cijfers over de uitstoot?

De cijfers over de uitstoot van broeikasgassen worden regelmatig bijgesteld om recht te doen aan de recentste metingen en wetenschappelijke inzichten. In 2015 bijvoorbeeld werden de nieuwste inzichten over het 'opwarmingspotentieel' van methaan verwerkt in de Nederlandse boekhouding en kwam de uitstoot sinds 1990 veel hoger uit dan eerder gedacht.

Vorig jaar werden de cijfers opnieuw bijgesteld, omdat de uitstoot in 1990 - het referentiejaar - *hoger* bleek dan eerder gedacht. Zulke bijstellingen zijn een kwestie van voortschrijdend inzicht.

Het probleem is dat de cijfers over methaan erg ver achter de werkelijkheid aan lopen. De cijfers die Nederland aan de Verenigde Naties rapporteert over de geboekte klimaatwinst, zijn dus deels een papieren werkelijkheid en zullen op termijn moeten worden herzien.

Wat betekent dit voor het klimaat?

Deze uitstoot van methaan neemt wereldwijd al jaren toe, in een periode waarin we toch al bezig waren om, in de woorden van klimaatactivist en publicist Bill McKibben, ‘de rug van het klimaat van onze planeet te breken.’ De opwarming van de aarde is voor een kwart het gevolg van methaanuitstoot.

Nederland blijkt een grotere rol te spelen in deze stijging dan we tot nu toe wisten. De conclusie is eenvoudig: om ons veilige leefklimaat te behouden, zullen we nóg meer haast moeten maken met de grote duurzame verbouwing van onze delta. En daarbij moeten we ons niet langer alleen op CO₂ concentreren.

'De meting van broeikasgassen zal geobjectiveerd moeten worden en door de overheid veilig gesteld,' zegt Marianne Thieme (Partij voor de Dieren) in een reactie.

'Modelberekeningen en een eenzijdige focus op uitsluitend fossiele brandstoffen zijn achterhaald en kunnen geen basis vormen voor een deugdelijk klimaatbeleid.'

'Wij waarschuwen al langer voor de grote gevaren van methaan als broeikasgas uit de veehouderij,' vervolgt ze.

'Maar hierover heerst een grote mate van oostindische doofheid bij beleidsmakers. We zullen de veestapel drastisch in moeten krimpen om aan de klimaatdoelstellingen van Parijs en aan het klimaatvonnis van de Nederlandse rechter te kunnen voldoen. Minder zuivel en minder vlees zijn onontkoombare klimaatmaatregelen.'

Lees verder:

Je las de pdf-versie van dit verhaal. Voor het volledige artikel met links, infocards, eventuele videos en ledenbijdragen, ga naar: <https://decorrespondent.nl/6554/den-haag-moet-in-actie-komen-tegen-de-uitstoot-van-het-gevaarlijke-aarlijk-broeikasgas-methaan/1625096231088-35a4c41d>

De Correspondent is een dagelijks, advertentievrij medium met als belangrijkste doelstelling om de wereld van meer context te voorzien. Door het nieuws in een breder perspectief of in een ander licht te plaatsen, willen wij het begrip 'actualiteit' herdefiniëren: niet om je aandacht te trekken, maar om je inzicht te bieden in hoe de wereld werkt.

decorrespondent.nl

Alle verhalen lezen? Dat kan voor €6 per maand op:
decorrespondent.nl